

**9-10 сынып оқушыларына арналған жас тарихшылардың
"Менің кіші Отаным" атты республикалық интеллектуалдық конкурсының
Ережесі**

I. Жалпы ережелер

1.1. Осы Ереже Мемлекет басшысының «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» атты мақаласындағы «Туған жер» бағдарламасын іске асыру шеңберінде 9-10 сынып оқушыларына арналған жас тарихшылардың "Менің кіші Отаным" атты республикалық интеллектуалдық конкурсының (бұдан әрі – Конкурс) мақсаты мен міндеттерін, ұйымдастырушылық-әдістемелік қызметінің қамсыздандырылуын, өткізу мен қаржыландыру тәртібін, қатысуын және жеңімпаздары мен жүлдегерлерін анықтау тәртібін белгілейді.

1.2. Конкурстың ұйымдастырушысы «Дарын» республикалық ғылыми-практикалық орталығы» (бұдан әрі – «Дарын» РҒПО) болып табылады.

1.3. Конкурстың мақсаты: туған елдің тарихына аса қызығушылық танытатын талантты оқушыларды анықтап, олардың шығармашылық қабілетін, қоғамдық белсенділігін дамытуға, өскелең ұрпақтың бойында қазақстандық патриотизм мен азаматтық сезімді қалыптастыру, мектеп оқушыларының тарих және өлкетану бойынша білімін дамыту, ұлттық өзін-өзі тануына және олардың кішкентай Отанына деген мақтанышын арттыру.

1.4. Конкурстың негізгі міндеттері:

- өлкетануға қызығушылық танытқан оқушыларды анықтау және қолдау;
- туған өлкенің тарихын зерттеуде танымдық қызығушылығын ынталандыру;
- оқушылардың тарихи өлкетану саласындағы бастамалары мен зерттеу идеяларын анықтау және ынталандыру;
- жалпы тарих негізінде өз жерін, аймағын, өз қаласын, ауылын сүйуге бүкіл қазақстандық бірегейлік пен бірлікті қалыптастыру.

II. Конкурстың ұйымдастыру комитеті

2.1. Конкурсты ұйымдастыру және өткізу үшін ұйымдастыру комитеті құрылады (бұдан әрі - Ұйымдастыру комитеті).

Ұйымдастыру комитеті:

- Конкурсты дайындауға және өткізуге тікелей басшылықты қамтамасыз етеді;
- Конкурстың өткізу күнін белгілейді.

-Конкурсқа қатысу үшін өтінімдерді және қажетті материалдарды қабылдайды;

- қазылар алқасының құрамын қалыптастырып бекітеді;

- іс-шараның түрлерін анықтайды;

- Конкурс нәтижесін талдау және қорытындылау;

- Конкурстың дайындығын, өткізу барысын және нәтижесін БАҚ-да жария етілуін қамтамасыз етеді.

2.2. Қазылар алқасы Конкурс қатысушыларының жұмысын бағалайды, қорытындысын шығарады, жеңімпаздар мен жүлдегерлерді анықтайды.

2.3. Қазылар алқасы қатысушылардың ұсынған материалдары негізінде келесі критерийлер бойынша бағалауды жүзеге асырады:

- тақырыптың толық ашылуы мен сапасын (жұмыстың мазмұны, зерттеу дәрежесі номинация тақырыбына сәйкестігін);

- тұжырымдардың нақтылығын, көркемдік шеберлігін, техникалық және орындалу сапасын (идеяның өзіндік ерекшелігі), шығармашылық деңгейі автордың жасына сәйкестігін;

- "Менің туған өлкем" номинациясы үшін: баяндаудың стилі, онда көрсетілген кешенді түсіну проблемалары, өзіндік көзқарасы, терминологиялық аппаратты дұрыс пайдалана отырып тақырыптың теориялық және практикалық деңгейде ашылуы, нақты хронология көздеріне сілтемелер, дәйексөздер, тұжырым және қорытынды жасай білу.

III. Конкурстың қатысушылары

3.1. Конкурс қатысушылары білім беру ұйымдарының барлық типтері мен түрлерінің 9-10 сынып оқушылары болып табылады.

3.2. Конкурстың оқу тілі - қазақ және орыс тілдері.

IV. Конкурсты ұйымдастыру және өткізу тәртібі

4.1. Конкурс үш кезең бойынша өткізіледі:

1) бірінші кезең - аудандық (қалалық), ағымдағы жылдың қазан айында «Дарын» РҒПО дайындаған тапсырмалары бойынша аудандық және қалалық білім басқармалары өткізеді.

2) екінші кезең - облыстық, ағымдағы жылдың қазан айында өткізіледі. Облыстық іріктеу кезеңді «Дарын» РҒПО дайындаған тапсырмалары бойынша, облыстық, Нұр-Сұлтан, Алматы және Шымкент қалаларының білім басқармалары, «Назарбаев Зияткерлік мектептері» Дербес білім беру ұйымдары (бұдан әрі - «НЗМ» ДББҰ), республикалық білім беру ұйымдары (бұдан әрі - РББҰ) жүзеге асырады.

3) үшінші кезең (республикалық), ағымдағы жылдың қазан айында өткізіледі.

4.2. Конкурстың аудандық, облыстық кезеңдерін ұйымдастыру және өткізу үшін облыстардың, Нұр-Сұлтан, Алматы және Шымкент қалаларының

білім басқармалары, «НЗМ» ДББҰ, РББҰ ұйымдастыру комитетін құрады және бекітеді.

4.3. Ұйымдастыру комитетінің құрамына ұйымдастыру комитетінің төрағасы мен мүшелері кіреді. Төрағалар болып облыстардың, Нұр-Сұлтан, Алматы және Шымкент қалаларының білім басқармаларының, «НЗМ» ДББҰ-ның, РББҰ-ның басшылары белгіленеді.

4.4. Ұйымдастыру комитеті конкурстың аудандық, облыстық кезеңінің өткізілуін ұйымдастырады және бақылайды, конкурсты өткізу үшін қазылар алқасы мүшелерінің құрамын бекітеді, конкурс кезеңдерінің қорытындылары туралы ақпаратты «Дарын» РҒПО-ға жібереді.

4.5. Конкурстың аудандық, облыстық кезеңдерінің қазылар алқасының құрамына жоғары оқу орындарының өкілдері, әдіскерлер, тәжірибелі мұғалімдер және облыстардың, Нұр-Сұлтан, Алматы және Шымкент қалаларының білім басқармаларының, «НЗМ» ДББҰ-ның, РББҰ-ның жоғары біліктілік санаттары бар өкілдері енгізілуі мүмкін.

4.6. Конкурстың бірінші (аудандық), екінші (облыстық) кезеңдерінің жеңімпаздары мен жүлдегерлері жергілікті білім басқармаларының I, II, III дәрежелі дипломдарымен марапатталады.

4.7. Үшінші кезең (республикалық), ағымдағы жылдың қазан айында өткізіледі.

4.8. Конкурстың республикалық кезеңіне қатысу жөнінде өтінімдерді облыстық және Нұр-Сұлтан, Алматы, Шымкент қалаларының білім басқармалары, «НЗМ» ДББҰ-ның, РББҰ-ның басшыларының қолымен сұраныс хат арқылы **23 қазанға** дейін ұйымдастыру комитетіне жіберу қажет.

Ұйымдастыру комитетінің мекен-жайы: индекс Z05K5K8, Нұр-Сұлтан қаласы, Мәңгілік Ел данғылы, 8, БЦ Алтын Орда, каб. 207, тел: +7(7172) 57-01-60, e-mail: info@daryn.kz

4.9. Әр облыстан және Нұр-Сұлтан, Алматы, Шымкент қалаларынан, «НЗМ» ДББҰ-дан, РББҰ-дан құралған команданың сандық құрамы 4 оқушы, оның ішінде 9 сыныптың 2 оқушысы қазақ, орыс тілдерінде, сол сияқты, сәйкесінше 10 сыныптың 2 оқушысы. Номинация бойынша әр командадан 1 оқушы қатысады.

V. Конкурсты өткізу шарттары

5.1. Конкурстың қорытынды кезеңі екі тур бойынша өткізіледі:

I тур – Қазақстан тарихы сұрақтары бойынша тест тапсыру;

II тур – 4 номинация бойынша:

- «Менің кішкентай Отанымның тарихы» номинациясы бойынша - елді мекеннің тарихын презентация түрінде немесе бейнефильм форматында ашу (географиялық атауын, құрылу тарихын, дамудың негізгі кезеңдерін, табиғи-климаттық ерекшеліктерін, халықтың саны, кәсіпорындар мен әлеуметтік-тұрмыстық сала мекемелері туралы ақпарат, көрікті жерлері және т.б.);

- «Кішкентай Отанымның символы» номинациясы бойынша - автордың өзінің кіші Отанына деген сүйіспеншілік символы болып табылатын

жануарлар, өсімдіктер, адамдар, құбылыстар және т.б. туралы презентация түрінде немесе бейнефильм форматында баяндау. (өз таңдауын бірегейлі негіздеу, дәлелдеу қажет);

- Менің кішкентай Отанымның болашағы" номинациясы бойынша - нысан макетін презентация түрінде таныстыру;

- «Менің туған өлкем» номинациясы бойынша - өз елді мекені, ауылы туралы эссе жазу.

VI. Конкурс материалдарына жалпы талаптар

6.1. «Менің кішкентай Отанымның тарихы» және «Кішкентай Отанымның символы» номинациялары бойынша қанағаттанарлық бейнематериалдар келесі мынадай техникалық талаптарға сәйкес болуы тиіс:

1) Рұқсат етілген фото форматы: 1280 x 1024;

2) Бейнефильм форматы MPEG-4 немесе AVI , (hd720) форматтан кем емес болуы тиіс.

Сөйлеу уақыты 10 минуттан аспауы керек.

6.2. Конкурс қатысушылары ұсынылған жұмыстары бойынша авторлық құқықты (музыканы, суреттер мен мәтіндерді заңды пайдалану және т.б.) сақтауды қамтамасыз етуі тиіс.

6.3. Қатысушылардың жұмыстары авторлық құқықты сақтауға кепілдік бере отырып, конкурсты насихаттау мақсатында ұйымдастырушылар тарапынан пайдаланылуы мүмкін.

VII. Қорытындылау және жеңімпаздарды марапаттау

7.1. Үшінші (республикалық) кезеңнің Конкурс жеңімпаздары мен жүлдегерлері Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің I, II, III дәрежелі дипломдарымен және медальдарымен, сондай-ақ «Дарын» республикалық ғылыми-практикалық орталығының грамоталарымен марапатталады.

7.2. Барлық қатысушылар мен команда жетекшілеріне сертификаттар беріледі.

7.3. Конкурс жеңімпаздары мен жүлдегерлерін дайындаған мұғалімдерге «Дарын» РҒПО грамоталары тапсырылады.

VIII. Қаржыландыру

8.1. Конкурстың қаржы шығыстары бекітілген сметаға сәйкес жүзеге асырылады.